

Sygn. akt I ACa 531/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Bogusław Dobrowolski (spr.)
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SO del. Mirosław Trzaska
Protokolant	:	Izabela Lach

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2012 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **Centrum (...) Spółki z o.o. w Ł.**

przeciwko **Gminie Miejskiej Ł.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży

z dnia 21 maja 2012 r. sygn. akt I C 231/12

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.**

UZASADNIENIE

Powód Centrum (...) Sp. z o.o. w Ł. wniósł przeciwko Gminie Miejskiej Ł. pozew o zapłatę kwoty 284.009,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem uzupełnienia dotacji za 2010 r., o której mowa w art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572).

Pozwana Gmina Miejska Ł. wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu pozwu podała, iż udzielając dotacji powodowi za 2010 r. na prowadzone przez niego szkoły kierowała się uchwałą Rady Miejskiej Ł. ustalającą budżet Miasta Ł. na 2010 r. Przedmiotowa uchwała ustalała konkretne środki finansowe na dotowanie szkół niepublicznych, w obrębie których Prezydent Miasta Ł. jako organ dotujący mógł się poruszać.

Sąd Okręgowy w Łomży wyrokiem z dnia 21 maja 2012 r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 284.009,82 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 21.418 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ten ustalił, że powód jest organem prowadzącym szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, tj. Policealną Szkołę P.-Administracyjną (...), Niepubliczną Policealną Szkołę Zawodową (...) i Policealną Szkołę Centrum (...). Powód w ustawowym terminie wniósł do Prezydenta Miasta Ł. o zarezerwowanie środków finansowych i udzielenie dotacji na rok 2010 dla powyższych szkół. Pozwany na podstawie złożonego wykazu zobowiązany był do zapłaty dotacji w łącznej kwocie 700.771,82 zł. Pozwany za rok 2010 r. zapłacił jedynie kwotę 416.762 zł, a uiszczenie tej kwoty wynikało z treści uchwały nr 402 (...) z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu na 2010 r.

Sąd Okręgowy wskazał, iż spór między stronami dotyczył możliwości dochodzenia roszczenia przez stronę powodową. Stosownie do art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym w 2010 r., dotacje dla niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczną szkołę poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy lub powiatu szkoły publicznej danego typu i rodzaju podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę lub powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju. Zgodnie z tym przepisem udzielenie dotacji niepublicznym szkołom o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a uzależnia od spełnienia tylko jednego warunku - podania organowi właściwemu do udzielania dotacji przez osobę prowadzącą niepubliczną szkołę planowanej liczby uczniów, najpóźniej do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. Z powyższego przepisu wynika również, że dotacje przysługują na każdego ucznia, a więc w wysokości odpowiadającej faktycznej, rzeczywistej liczbie uczniów w chwili przekazywania dotacji. Zgodnie z utrwaloną praktyką sądową roszczenie o zapłatę (uzupełnienie) dotacji udzielanej na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty może być dochodzone przed sądem powszechnym.

Zdaniem Sądu Okręgowego uwzględnieniu powództwa nie sprzeciwia się treść w/w uchwały Rady Miejskiej Ł. z 28 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu miasta Ł. na 2010 r., gdyż nie ma ona żadnego znaczenia co do ustalenia wysokości przedmiotowych dotacji. Uznał, że roszczenie powoda jest zasadne w całości i wobec tego, że pozwany nie kwestionował okoliczności faktycznych zasądził dochodzoną kwotę w całości.

O kosztach orzekł na podstawie art. 98 § 1 kc.

Apelację od tego wyroku wywiodła pozwana. Zaskarżyła go w części, a mianowicie powyżej kwoty 260.583,82 zł (tj. co do kwoty 23.426 zł) i zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie prawa materialnego - art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) poprzez przyjęcie, że powodowi przysługiwała dotacja za miesiące wakacyjne lipiec - sierpień 2010 r. na absolwentów szkoły, którzy ukończyli kształcenie w czerwcu 2010 r. i tym samym przestali być uczniami, zaś w myśl w/w przepisu dotacja przysługuje jedynie na ucznia, nie zaś na absolwenta danej szkoły.

Na podstawie tego zarzutu pozwana wniosła o zmianę orzeczenia Sądu I instancji poprzez zmniejszenie zasądzonej od pozwanego kwoty do 260.583,82 zł, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części powyżej tej kwoty i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Powód domagał się oddalenia tej apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest nieuzasadniona.

W apelacji strona pozwana podniosła dodatkową okoliczność związaną z interpretacją Najwyższej Izby Kontroli w/ w 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którą przedmiotowa dotacja przysługuje na każdego ucznia szkoły, nie zaś na absolwenta i tym samym za miesiące wakacyjne lipiec – sierpień nie przysługuje. Do apelacji skarżąca dołączył internetowy wydruk tej interpretacji datowany na dzień 22 maja 2012 r. (k. 118) oraz wyliczenie dotacji na absolwentów z dnia 12 czerwca 2012 r. za miesiące lipiec i sierpień 2010 r. (k. 119).

Zgodnie z art. 381 kpc sąd II instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, iż w/w przepis dotyczy twierdzeń faktycznych, a nie twierdzeń czy zarzutów dotyczących prawnego znaczenia faktów już wcześniej przytoczonych lub wynikających z materiału dowodowego zebranego w sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2012 r., II CSK 597/11 – zbiór Lex nr 1215613). Analizowane regulowanie jest wyrazem dążenia do koncentracji materiału dowodowego przed sądem I instancji i strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem I instancji musi się liczyć z tym, że sąd II instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni (wyrok Sąd Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 980/00 – zbiór Lex nr 53922).

Sąd Apelacyjny mając powyższe na uwadze doszedł do wniosku, iż powołanie się przez skarżącą na nową wykładnię art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty dokonaną przez NIK nie jest w postępowaniu odwoławczym niedopuszczalne, to jednak wskazywanie faktów dotyczących wysokości dotacji na absolwentów za miesiące lipiec i sierpień 2010 r. jest „nowością” w rozumieniu art. 381 kpc. Zdaniem Sądu II instancji nie uzasadnia uwzględnienia tej nowości w postępowaniu apelacyjnym odstępianie od dotychczasowego rozumienia przepisu prawa materialnego. Ponadto skarżąca nie zgłosiła przed Sądem Apelacyjnym wniosku o przeprowadzenie dowodu z wyliczenia dotacji na absolwentów z dnia 12 czerwca 2012 r. (k. 119), do czego stroną obliuguje art. 236 w zw. z art. 391 § 1 kpc. Tym samym dokument nie mógł być objęty postępowaniem dowodowym w niniejszej sprawie.

Niezależnie od powyższego Sąd Apelacyjny zgadza się ze stanowiskiem strony powodowej zajęтым w postępowaniu drugoinstancyjnym dotyczącym wykładni art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty (k. 131-134). Zgodnie z tym przepisem dotacje dla szkół niepublicznych przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia. Należy zwrócić uwagę na to, iż przewidziana w tym przepisie dotacja należna szkole niepublicznej przysługuje wprawdzie w niższej wysokości niż dla szkół publicznych, jednak w pozostałym zakresie należna jest ona na tych samych zasadnych. Znamienne jest w niniejszej sprawie, iż w postępowaniu apelacyjnym strona skarżąca nie wskazywała na to, iż w miesiącach letnich 2010 r. nie uiszczała dotacji za absolwentów szkołom publicznym. Domniemywać więc należy, iż takie dotacje szkołom publicznym były przekazywane, co uzasadnia równe w tym względzie traktowanie szkół niepublicznych. Ponadto Sąd Apelacyjny zgadza się z powodem co do tego, iż funkcjonowanie szkoły także w miesiącach letnich pociąga określone stałe wydatki, np. takie jak wynagrodzenia pracowników czy koszty utrzymania bazy lokalowej. W/w art. 90 ust. 3 nawiązuje do tych wydatków i nie ogranicza ich pod względem czasowym. Zatem przewidziana w nim dotacja powinna dotyczyć wydatków szkół niepublicznych ponoszonych w skali całego roku, także w odniesieniu do absolwentów. Wreszcie Sąd Apelacyjny miał na uwadze i to, że zgodnie z art. 63 ustawy o systemie oświaty rok szkolny kończy się z dniem 31 sierpnia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny nie znalazł uzasadnionych podstaw do uwzględnienia apelacji pozwanej Gminy i ją oddalił na zasadzie art. 385 kpc.

O kosztach procesu w instancji odwoławczej Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z art. 98 i 108 § 1 kpc oraz § 6 pkt 5 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).